

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus IV. Argumentum. Vicarii deputandi in Ecclesiis Parochialibus pleno Jure unitis Monasterio Regularium, an sint deputandi per Abbatem perpetui, seu potius temporanei, & an deputari possint in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

nexam Curam Animarum tam actualem, quam habitualem, dum Cura habitualis esse non potest penes Communitatem dicti Castri ex Laicis compositam deputantem, seu nominantem ipsum Cappellanum; Ac proinde licet Prælati Regulares, Sacerdotes deputati sub annua, vel menstrua mercede pro Missis celebrandis. Cappellani Curati, seu Vicarii deputati ad actuale exercitium Curæ ab habentibus Curam habitualement Animarum, & quibus Cura non confertur in titulum, sint ad nutum amovibiles, juxta casus distinctos à Card. de Luca disc. 80. de Benefic. per tot. & antea firmatos ab Ancharan. in cap. cum non ignores de præben. Garz. par. 1. cap. 2. num. 94. Pignattell. consult. 143. n. 11. & seqq. tom. 9. tamen Cappellanus, cui incumbit Cura tam actualis, quam habitualis Animarum deputatus à non habente Curam habitualement Animarum, sed solum jus illum nominandi, non est per deputantem ad nutum amovibilis, & sine causa, & inconsulto Episcopo, ut docet Text. in cap. unic. de Cappell. Monach. in 6. superius in Commentario relat. idem Card. de Luca ubi supra, Nicol. in flosculis verb. Cappellanus num. 7. Monacell. formul. for. Eccles. formul. 18. tit. 10. num. 17. Rota decis. 53. num. 62. & 90. coram Peutingen., & ita fuit resolutum à Sac. Congregatione Concilii in Hispale. anno 1626., & à Sac. Congregatione Visitationis Apostolicæ in Caussa Romana remotionis Curati Ecclesie secularis S. Venantii Nationis Cameriniensis, quæ licet sub die 17. Julii 1692. declarasset licere Officialibus, sive Ministris Laicis præfatae Ecclesie Nationalis liberè, ac pro suo arbitrio eligere, & amovere ad nutum Curatum ejusdem Ecclesie etiam sine causa, nihilominus re-proposita Caussa sub die 18. Septembris dicti anni 1692. recessit à decisio, ac declaravit non posse removeri sine causa cognoscenda per Eum Vicarium.

Et quidem si præfata Communitas posset ad nutum sine causa, & inconsulto Episcopo amovere Cappellanum Curatum; maximum sequeretur absurdum, nempe, quod idem Cappellanus pro munere Pastoralis officii non posset vitia loci reprehendere, cum illico per Consiliarios ejusdem loci, convocato consilio, removeretur.

Non obstat, quod Communitas Montis Bui sit in quasi possessione amovendi ad nutum Cappellanos, seu Curatos dictæ Ecclesie Parochialis, quia Testes, qui de ea deponunt, sunt nulliter examinati, utpote absque citatione; unde non probant per Text. in cap. 2. de testibus; Et quia non concludunt in dicto qualitatem hanc necessariam amotionis ad libitum sine causa, nullam reddunt rationem scientiæ super defectu causæ, ut debent etiam non interrogati, Alex. conf. 136. num. 6. vol. 1., Rota decis. 42. num. 3., & decis. 105. n. 23. coram Ludovis.

Et etiam si hujusmodi possessio, & facultas probaretur; Adhuc Cappellanus deputatus non posset ad nutum amoveri, & sine ulla causa à præfata Communitate. Gonzal. super regul. 8. Cancell. gloss. 5. §. 6. n. 60., & resolutum fuit à S. Congregatione Concilii in Ulixbonen. 18. Septembris 1597. lib. 9. pag. 34. ubi dictum fuit, quod Parochiani, non obstante consuetudine, Parochum ad eorum nutum amovibilem præsentare non possint; Ideoque omnino præsentare debeant Sacerdotem, qui perpetuus Rector instituitur.

Et ita fuit resolutum ab eadem S. Congregatione in Spoletana juris amovendi Curatum 8. Julii 1713.

ARGUMENTUM.

Vicarii deputandi in Ecclesiis Parochialibus pleno jure unitis Monasterio Regularium an sint deputandi per Abbatem perpetui, seu potius temporanei, & an deputari possint in Vicarios etiam Regulares, & an unus Vicarius intervenire possit pluribus Parochiis pleno jure unitis Monasterio.

SUMMARIUM.

- 1 Vicarii deputandi in Parochiis pleno jure subjectis Monasterio Regularium non sunt deputandi perpetui, sed temporanei, cum consensu tamen Episcopi, & prævio examine, & n. 6. & 7. & 23.
- 2 Unionem Parochie esse subjectivam, & pleno jure factam Monasterio ex quibus desumatur, vide ibi, & num. 3. & 5.
- 4 Unio Ecclesie Parochialis per seculum effectua præsumitur valida.
- 8 Vicarii Ecclesiarum independentium, vel simpli-

- simpliciter unitarum debent esse perpetui, secus Vicarii Ecclesiarum de Mensa.*
- 9 Monachi deputari possunt in Vicarios temporaneos Parochiarum pleno jure Monasterio unitarum. Limita, ut n. 10. 33. & 34.
- 10 Monachi sunt capaces gubernii Ecclesiarum Parochialium.
- 11 Vicarius unius Parochiae pleno jure unita Monasterio an exercere possit Curam, etiam alterius Parochiae pariter unita eadem Monasterio?
- 12 Non est permittendum Sacerdotem eodem mane absque ulla necessitate duas Missas celebrare.
- 13 Abbas pro duabus Ecclesiis Parochialibus pleno jure unitis Monasterio tenetur deputare duos Vicarios, eisque congruam ex uniuscujusque redditibus, decimis, & primitiis assignare, & n. 15.
- 14 Numerus 50. Personarum adularum est competens ad erectionem novae Parochiae.
- 16 Reveniente Abbate pro unaquaque Ecclesia Parochiali pleno jure unita Monasterio deputare suum proprium Vicarium, poterit iste deputari ab Episcopo.
- 17 Qui vult antecedens, vult etiam consequens, & è contra.
- 18 Perceptio decimarum, an & quando sit sufficiens argumentum pro conjicienda Cura habituali, aut ipsa met unione subiectiva Parochialis? & n. 19. & 20.
- 21 Sententia, & non Decisiones constituunt perfectam rem judicatam.
- 22 Res judicata concernens statum alicujus rei afficit omnes.
- 24 Verba Collatio, Provisio, Praesentatio, Nominatio, Electio, sunt quandoque synonyma.
- 25 Quae collationes non sint attendendae ad effectum inducendi statum collativum beneficii, Vide ibi, & n. 26.
- 27 Observantia rumpitur, & frangitur per simplicem rumore in contrarium.
- 28 Evidentia rei profernit omnem dubietatem.
- 29 Unio incorporativa efficit ut medium incorporatum censeatur de substantia incorporantis.
- 30 Vicarius perpetuus ad stare potest Synodo.
- 31 Nemo dat, quod non habet.
- 32 Episcopus habet juris assistentiam depu-

tandi in Ecclesiis Parochialibus secularibus unitis Monasterio ad praesentationem Regularium Presbyteros perpetuos, & seculares.

35 Privilegium praesentandi Regulares ad Parochias unitas Monasterium per non usum amittitur.

39 Episcopus habet pro se juris assistentiam inventariandi bona Vicariorum Saecularium.

CASUS IV.

Alterum Casum hic expono in Sacra Congregatione Concilii ventilatum, qui ita se habet. Abbas, & Monachi Cænobii in Waldassen. Ordinis Cisterciensium exposuerunt, quòd Apostolica Bonifacii IX., & Sixti IV. auctoritate intercedente quamplures jam dicto Monasterio perpetuò unita extiterunt Parochiales Ecclesiae, praesertim in Turfsenreut; Buthel; Wondreb, & Falkembergh cum expressa facultate eas moderandi per Monachos ad nutum amovibiles, sive per Saeculares Sacerdotes, ac Consistorio Episcopalis Ecclesiae Ratisbonensi, modo in controversiam revocante hujusmodi libertatem praesiciendi Monachos Animarum, Curæ, eosque pro animi sententia removendi; praelibati Abbas, & Monachi Sanctissimum D. Nostrum Apostolicarum Constitutionum vindicem exoptarunt, contententes nullo modo ab Episcopo perturbari posse in jure deputandi Parochos amovibiles, etiam ex praelibati Monasterii Regularibus; Proindeque liberum quoque sibi ipsis esse collapsam asfertam Prioralem Domum in Civitate Turfsenreut à fundamentis restituere pro uberiori animarum beneficio. Expeditæ fuerunt consuetæ literæ pro informatione Ordinario Ratisbonensi, qui praeteris subtexit, quòd ab immemorabili tempore dictis Parochialibus Ecclesiis praesse solent saeculares Sacerdotes tamquam Vicarii perpetui, qui ad Abbatum praesentationem Ordinaria Auctoritate instituuntur, & licet, ut Relator ipse prosequitur, retroactis temporibus omnes explorati fuerint aditus subinferendi Monachos ad nutum amovibiles, nulla umquam illuxit ratio morem immutandi. Hinc Consistorio Ratisbonensi Apostolicarum Sanctionum dispositionem satis elu-

eludere contendente, & præsertim quia nullatenus effectum fortitæ fuerint. Disputata fuerunt sequentia dubia.

Primò -- An Vicarii deputandi ab Abbate Monasterii Waldsassen. Parochiis, de quibus agitur, sint deputandi perpetui, seu potius temporanei, & quatenus affirmati vè, quoad secundam partem.

Secundò -- An sit liberum Abbati deputare in prædictos Vicarios temporaneos etiam Monachos, seu Monasterii in casu &c.

Tertiò -- An sit locus adificationi Domus Prioralis in Civitate Tursenreut in casu &c.

Ad primum videtur respondendum, Vicarios in dictis Parochiis esse deputandos perpetuos, & non temporaneos, ita dictante expressa dispositione Textus in cap. Presbyteri de Cappell. Monach. in 6. in Commentario relat., cui famulatur altera dispositio Concili Tridentini cap. 13. sess. 24. de reform. ibi -- mandat. S. Synodus Episcopus pro tutiori Animarum eis commissarum salute, ut distincto Populo in certas, propriasque Parochias, unicuique suum perpetuum, peculiaremque Parochum assignent. -- Et quidem optima ratione, quia Vicarii si sint perpetui melius agnoscent oves suas, & earum Spirituales infirmitates, & melius his occurrent spiritualibus remediis, quàm si sint temporanei, & amovibiles, & quia inter ipsos, & Ecclesias Parochiales, quibus præficiuntur, datur Spirituale conjugium, quòd non convenit esse temporaneum, sed potius perpetuum ad instar matrimonii carnalis, quod ad tempus non contrahitur.

- 1 Verumtamen contrarium sentiebam studens apud eundem R.P.D. Petra, nam huiusmodi Parochiæ non sunt simpliciter, sed plenariè, & subiectivè unitæ Monasterio, ut desumitur ex verbis literarum
2 Apostolicarum unionis Bonifacii IX. ibi -- Incorporamus, annectimus, & unimus -- Quæ verba important unionem pleno jure factam fuisse Monasterio, tum quoad temporalia, tum quoad spiritualia Rot. dec. 23. num. 23. coram Zarat. & dec. 421. num. 7. coram Bichio, & ex verbis -- cum omnibus juribus, & pertinentiis suis -- quæ præferunt unionem subiectivam, Rot. decif. 49. num. 4. par. 15. & decif. 321. num. 2. par. 19. tom. 1. & decif. 599. num. 3. & 4. coram Cavaler. Et ex potestate concessa in prædicta unione Abbati, & Mo-

nachis deputandi Vicarios ad nutum amovibiles, incompatibilis est autem qualitas Vicarii amovibilis cum simplici unione Rot. decif. 1304. num. 1. circa finem coram Seraphin., & decif. 21. num. 6. & 7. par. 6. recen., & in Novarien. Parochialis, seu Vicaria S. Martini 22. Junii 1705. S. Convincitur coram bon. mem. Eminentissimo Caprara.

- 3 Et ex eo, quòd prædicta unio fuit confirmata à multis Pontificibus, quæ confirmationes videntur sufficere ad hoc, ut Parochiæ prædictæ dicantur spectare pleno jure ad Monasterium, Rot. decif. 513. nu. 2. par. 2. recen., Et ex quasi possessione deputandi in dictis Parochiis Vicarium per Abbatem Monasterii, ex qua inferitur Monasterium esse proprietarium, & penès illud Curam residere. Imol. in Clement. frequens num. 2. de excess. Pralat. Barbosi. de offic., & potest. Episcopi par. 1. cap. 1. num. 65., & seq. Rot. ubi supra.
4 nu. 7. Et validitas huiusmodi unionis innegabilis redditur, dum effectuatæ fuit per sæculum, & dimidium antè Concilium Tridentinum, & post ipsam conciliarem dispositionem per quinquaginta, & ultra annos Rot. dec. 174. num. 5., & seqq. par. 7. dec. 330. nu. 50. par. 9. tom. 2. dec. 361. nu. 2. par. 10. & dec. 785. nu. 4. coram Coccin.

- 5 Insuper eo magis eadem Parochiæ dicerentur pleno jure, & subiectivè unitæ Monasterio, & penès hoc residere Curam habitualement, si Abbas assignaret Vicariis illarum domum ad habitandum, consignaret & suppellectilia sacra cum obligatione illa restituendi Monasterio, aut certos fructus bonorum Parochialium pro eorum manutentione, & iidem Vicarii promitterent, ac jurarent, quòd essent fideles, & obedientes, & quòd bona Ecclesiarum Parochialium defendent, & non alienabunt sine ipsius Abbatis licentia, huiusmodi etiam assignatio domus, suppellectilium, ac bonorum, & præstatio obediencialium, denotant Vicarios non habere nisi exercitium Curæ, residente habituali penès Monasterium, Rot. dec. 240. num. 4. coram Cerro, & dec. 47. num. 5. par. 10., & dec. 516. nu. 8., & seq. par. 18. rec., & dec. 75. num. 6. coram Carrillo, & in dicta Novarien. Parochialis, seu Vicaria S. Martini 22. Junii 1705. S. Se-

§. Secundò cum seqq. coram clar. me. Card. Caprara.

- 6 Unde cum prædictæ Ecclesiæ Parochiales sint de Mensa Monasterii, eique pleno jure subjectæ non est locus deputationi Vicarii perpetui, sed Abbas Monasterii, penès quem residet Cura Animarum, potest constituere, seu deputare Vicarios temporales, & amovibiles prohibito, & illos etiam sine causa remove-re, juxta gloss. in Clement. Frequens in verb. ad mensam de excess. Prælat. ibique Vitalin. nu. 85. & seqq. Fagnan. in cap. ex parte de offic. Vicarii num. 12., & in cap. cum ad Monasterium de stat. Monach. num. 38., & arguitur ex Concilio Tridentino cap. 7. sess. 7. de reform. ibique Barbof. num. 24., & juxta Constitutionem S. Pii la 47. de qua Bullar. Nov. tom. 2. Gaufred. in cap. Pastoralis sub num. 4. de donat. ibi. -- Si verò sit Ecclesia Parochialis, tunc Abbas habet præsentare Vicarium Episcopo, & si pleno jure eam habeat Abbas Vicarium ponere potest, & Curam committere, & etiam remove-re. Rot. decis. 53. num. 48. coram Peutingen. & in Tarraconen. Parochialis de Vimbodino 15. Januar. 1706. §. Stabilito coram R.P.D. Ansaldo inferius impress. cum consensu tamen Episcopi, & prævio examine, dum Episcopus debet recognoscere hos Vicarios deputatos amovibiles in moribus, & doctrina, juxta Concil. Trident. cap. 11. sess. 25. de Regul. ibi. -- Neo ibi aliqui etiam ad nutum amovibiles deputentur, nisi de ejusdem consensu, ac prævio examine per eum, aut ejus Vicarium faciendo, ibique Barbof. num. 10. & 24. Garz. de Benef. par. 9. cap. 2. num. 291. Ventrigl. in prax. par. 2. annot. 20. §. 2. sub num. 111. & alii penès Rot. in Novarien. Parochialis, seu Vicaria S. Martini 2. Julii 1706. §. Relicta coram R.P.D. Ansaldo, & in Burgen. jurisdictionis super commissione Curæ 11. Junii 1706. §. Cæterum coram eodem.

Neque adversatur utraque dispositio Textus in dicto cap. Presbyteri, & Concilii Tridentini in dicto cap. 13. in contrarium allata. Quoniam distinguendum est inter Parochias independentes, aut simpliciter unitas, & Parochias subjectivè, & pleno jure unitas, seu de mensa, quòd Vicarii Curati debeant esse perpetui, & non temporanei, procedit in eis Parochiis independentibus, vel simpliciter

unitis, quarum Curam ipsi Vicarii habent in titulum, & in quibus instituuntur, non verò in eis Ecclesiis Parochialibus de Mensa, & pleno jure unitis Monasterio, aut alteri Ecclesiæ, in quibus iidem Vicarii non instituuntur, & habent solum nudum Curæ exercitium, quia Cura verè eis non incumbit, sed residet penès Abbatem Monasterii, & aut Rectorem Ecclesiæ, nec respectu harum Ecclesiarum ipsi dicuntur sponsi, imò nec veri Curati dici possunt, juxta magistralem decisionem Sac. Rotæ 53. num. 24. cum seqq. coram Peutingen. Passerin. in cap. unico de Cappell. Monach. num. 5. cum seqq. in 6. Gonzal. ad regul. 8. gloss. 5. §. 3. num. 11. & 14. Garz. de benef. par. 11. cap. 2. num. 3. Lotter. de re benef. lib. 1. q. 33. num. 93. Pignattel. consult. 158. num. 3. tom. 9.

- 9 Ad secundum affirmativè respondendum censebam, tum attenda assertiva Pontificis Sixti IV. in literis unionis, ubi expressè testatur aliquas ex prædictis Parochiis ante ipsam unionem gubernari consuevisse per Monachos ibi -- In quibus idem Abbas, & Conventus jus patronatus etiam tunc habebat, & qua per Clericos sæculares, ac aliqua ex eis per præfati Monasterii Monachos regi consueverat. Nec non etiam facultate deputandi Monachos concessa per Bonifacium IX. & ratificata à pluribus Pontificibus. Tum etiam attenda qualitate unionis, etenim cum unio Parochiarum facta fuerit Monasterio Monachorum subjectivè, Parochiæ effectæ sunt Regulares, ac ejusdem qualitatis, ac Monasterium, ac proinde illarum gubernio præfici potest Monachus Monasterii. Tamburin. de jur. Abbat. to. 3. disput. 9. quest. 8. §. 2. Barbof. de potest. Episc. par. 3. alleg. 72. num. 109. Garz. par. 7. cap. 10. num. 3. & 8. Tum denique attenda observantia, ex qua modò Monachi Monasterii modò verò Sæculares Sacerdotes nominati, ac deputati fuere in Vicarios dictarum Parochiarum.

Non obstat, quòd Monachi vitam solitariam ducere debeant, atque extra Monasterium eorum spirituales vitam periclitari, ideoque Parochiis non sunt præficiendi, quia Monachi capaces sunt gubernii Ecclesiarum Parochialium, & magis ipsi, quàm Sæculares proficisciunt. Murg. qq. Past. par. 4. q. 1. sect. 4. n. 35. & seq.

Nec adversatur resolutio Sacrae Congregationis de anno 1708. 19. *Maji in Ratisbonen. Parochialium*, quoniam ibi agebatur de unione facta à Cardinali Pileo, & maxima eum probabilitate, quando ipse adhærebat Antipapæ, & prædicta unio nunquam fuit effectuatâ, nec ante, nec post Concilium; Cæterum si Ecclesiæ Parochiales unitæ Monasterio, aut ordini Regularium essent solitæ regi per Vicarios, & Sacerdotes sæculares non possent ad ipsas præsentari, & in eis deputari Sacerdotes Regulares, ut resolutum fuit à *Sac. Rota in Brixien. jurisdictionis 27. Junii 1710. S. Juris assistentia, & S. Hæc verè coram R. P. D. Kaunitz inferius pariter impressi.*

Ad tertium affirmativè pariter respondendum judicabam, quia ante Lutheranam hæresim ibidem adfuit Prioralis Domus, & quia supposito Parochiali ibidem existenti deservire debere per Monachos, congruentius satis fit Apostolicis Constitutionibus constituendo ibidem Prioratum, ubi plures Monachi simul ac regulariter convivunt.

Et ita ad primum, & secundum responsum fuit à Sacra Congregatione Concilii. Ad tertium verò rescripsit ad Sac. Congregationem Episcoporum, & Regularium in *Ratisbonen. juris deputandi Vicarium 29. Julii 1713.*

11 Quæro hic an Vicarius unius Parochiæ pleno jure unitæ Monasterio deputatus ab Abbate exercere possit curam etiam alterius Parochiæ pariter unitæ eidem Monasterio?

Simile dubium disputatum fuit in Sacra Congregatione Concilii in *una Auriens. Parochialium*. Ubi cum Vicarius S. Mariæ de Pitelos unitæ Monasterio S. Salvatoris de Cellanova Ordinis S. Benedicti exerceret etiam Curam alterius Ecclesiæ Parochialis S. Martini eidem Monasterio pariter unitæ, & in diebus Dominicis, & Festis in utraque Ecclesia Missam celebraret; Episcopus Auriens. in S. Visitatione injunxit Abbati d. Monasterii S. Salvatoris, ut alterum Vicarium deputaret pro exercitio Curæ Animarum S. Martini, & Vicario S. Mariæ inhibuit ne duas Missas eadem die celebraret. Quare pro parte Abbatis requisitum fuit Oraculum EE. PP. super infrascriptis dubiis.

Primò-- *An Vicarius deputatus ab Abbate, & Monasterio Ordinis S. Benedicti loci de Cellanova pro exercenda Cura Animarum in Ecclesia Parochiali S. Mariæ loci de Pitelos possit eandem Curam exercere in alia Ecclesia Parochiali S. Martini loci de Canda, ac in utraque Ecclesia Sacrum diebus Dominicis, & festivis celebrare, in casu &c.*

Secundò-- *An Abbas, & Monasterium teneatur alterum Vicarium pro Ecclesia S. Martini deputare, eique congruam ex illius redditibus, decimis, & primitiis assignare in casu &c.*

Tertiò-- *An renuente Abbate, & Monasterio alterum Vicarium in dicta Ecclesia S. Martini deputare, eique congruam ex dictis redditibus, decimis, & primitiis assignare, possit idem Vicarius à Reverendissimo Ordinario deputari, eique congrua prædicta assignari in casu &c.*

Ex quorum resolutione, & ex infra dicendis desumere poteris etiam resolutionem propositæ quæstionis. Dicebam igitur ad primum studens apud R. P. D. Ansidæum, nunc meritissimum Sanctissimæ Inquisitionis S. Officii Assessorem, non posse præfatum Vicarium exercere eandem Curam in alia Ecclesia Parochiali S. Martini Loci de Canda, ac in utraque Ecclesia Sacrum diebus Dominicis, & festis celebrare. Agitur enim de duabus Ecclesiis Parochialibus licet unitis Monasterio Loci de Cellanova, inter se tamen omnino distinctis, & separatis, & distantibus per unum milliare, & hyemali tempore etiam per duo milliaria, & unaqueque ex dictis Ecclesiis habet proprium Populum, & familias, itaut regi non possint per unicum Vicarium. Iste enim eodem mane in locis ita distantibus non potest in utroque commodè confessiones audire, S. Evangelium, aut Catechismum exponere, & necessitatibus Animarum utriusque Parochiæ præsto esse, & dum istas, & alias functiones Parochiales peragit in Ecclesia Parochiali S. Mariæ de Pitelos. Populus, & familiæ Ecclesiæ Parochialis S. Martini de Candas manerent tamquam Oves sine Pastore, qui eas S. Doctrina, & Sacramentis pascat, immò post celebratam Missam in Ecclesia de Pitelos eodem mane deberet aliam Missam celebrare in Ecclesia de Candas. Abfque ulla necessitate, dum ad-

ad sunt plurimi Sacerdotes, qui in hac Ecclesia Missam celebrarent, & qui anhelarent ad servitium illius. Quod nullatenus est permittendum juxta *Textum in cap. consult. de celebrat. Missar. Pignatell. consult. Can. 1. num. 1. & seq. tom. 4.* & pluries fuit resolutum à Sac. Congregatione Concilii, & signanter in *Bracharen. indulti 14. Martii 1711.* & novissimè in *Aurien. Vicarii Curati 18. Maji 1715.*

13 Ad secundum etiam dicebam teneri Abbatem alterum Vicarium pro Ecclesia S. Martini deputare, eique congruam ex illius redditibus, Decimis, & primitiis assignare.

Etenim Parochiani Ecclesie S. Martini ex fructibus propriis solvunt Decimas, & primitias, quæ cum Parochialibus emolumentis sufficiunt ad decentem sustentationem proprii Vicarii Curati, multi sunt Presbyteri, qui ad servitium talis Ecclesie aspirant, eadem Ecclesia longè distat ab Ecclesia S. Mariæ, nimirum per unum milliare, & hyemali tempore etiam per duo milliaria, eo quia viæ luto obruuntur, & lacunis impediuntur, ut sæpe cogantur, relicto recto itinere, longius aliud

14 suscipere; habet 50. circiter personas adultas, qui est competens numerus etiam ad erectionem novæ Parochie *Fagnan. in cap. ad audientiam de Eccles. a edific. num. 28.* Quæ distantia juncta cum asperitate itineris reddit difficilem, & impedit liberum accessum ad Ecclesiam, ac administrationem Sacramentorum, ita ut timeri posset, quod Parochus S. Mariæ de Pitelos opportunè succurrere non possit Parochianis S. Martini, & quod isti decedere possint absque Sacramentis *Fagnan. in dicto cap. ad audientiam de Eccles. a edific. nu. 16. & seqq. Barbos. ad Concil. sess. 21. cap. 4. Rot. decis. 39. num. 2. coram Peutingen.* Unde Abbas, & Monasterium tenetur alterum Vicarium pro Ecclesia S. Martini deputare, si enim supradicta omnia essent sufficientia etiam ad dismembrationem dd. Ecclesiarum in casu, quo essent inter se unitæ ad *Text. in dicto cap. ad audientiam ibique Fagnan. num. 1. Ad den. ad Gregor. decis. 504. num. 8.* & fuit resolutum à Sacra Congregatione in *Lunen. Sarzanen. erectionis Parochialis 16. Julii 1713.* à fortiori erunt sufficientia pro decernenda deputatione alterius Vicarii pro Ec-

Pars II.

clesia S. Martini omnino distincta ab illa S. Mariæ, maximè cum commodè per adjunctionem hujus Vicarii consulatur necessitatibus, & periculis Parochianorum ejusdem Ecclesie S. Martini, & fuit resolutum ab eadem Sac. Congregatione in *Tridentina dismembrationis 14. Januar. 1690. & in Comen. 5. Junii 1688. & in Frequentina 18. Septembris 1688.*

16 Ad tertium denique pariter sentiebam renuente Abbate, & Monasterio alterum Vicarium in dicta Ecclesia S. Martini deputare, eique congruam ex dd. redditibus, Decimis, & primitiis assignare, posse eundem Vicarium à Reverendissimo Ordinario deputari, eique congrua prædicta assignari auctoritate delegata, aut nomine Sac. Congregationis. Urgente enim necessitate Episcopus cogere potest Rectores Parochialium, quando non sufficiunt populo, qui sibi tot Sacerdotes ad hoc munus adjungant, quot sufficiant ad Sacramenta exhibenda, & Cultum Divinum celebrandum juxta dispositionem *Tridentini sess. 21. cap. 4.* sed quia agitur de Ecclesiis Parochialibus pleno jure unitis Monasterio Regularium exempto à jurisdictione Episcopi, idè in hoc casu debet dictum Vicarium deputare idem Episcopus auctoritate delegata, aut nomine Sac. Congregationis, ut alias novissimè resolutum fuit ab eadem Sac. Congregatione in *dicta Aurien. Vicarii Curati 18. Maji 1715. ad primam.*

Et ita per EE. PP. resolutum fuit in *dicta Aurien. Parochialium 28. Martii 1716.*

R. P. D. A N S A L D O .

Tarraconen. Parochialis de Vimbodino .

Veneris 15. Januarii 1706.

EXorta dudum fuit controversia inter Abbatem Monasterii *Sante Mariæ de Populeto*, ac Rectorem Parochie Sancti Salvatoris *Oppidi Vimbodini* super perceptione Primitiarum, idest primorum fructuum, qui enascerentur secundum eas, de quibus in proposito hujusmodi Primitiarum uberrimè adnotata fuere in *Spole-tana Primitiarum 18. Aprilis 1698. coram Me inter hætenus impressas decis. 39.*, & vincit Abbas usque ad obtinendam rem judicatam, omnimodæ etiam executioni demandatam ad normam *Decisionum*,

X x 2

qua

quæ præcesserant, ut præ cæteris habetur in *Recent. dec. 192.*, *dec. 212.*, & *dec. 215. par. 7. coram Carill. dec. 75. repetita in Recent. dicta par. 7.*, *decif. 254.*, & *coram Dunozet. jun. dec. 489.*, *dec. 494.*, & *decif. 505.*, cum successiva etiam canonizatione ejusdem legitimæ executionis occasione rejiciendi prætenfa attentata, contra ipsam executionem, sicuti pariformiter liquet *ex decif. 523.*, *decif. 551.*, *dec. 582.*, & *dec. 750. cor. præfato Dunozet. junior.*

- Verum quia nihil in mox prælaudatis Decisionibus, ac re judicata dicebatur de collatione, provisione, aut nominatione ejusdem Parochialis Oppidi Vimbodini resurrexit acrior contentio, & oppugnatione Domini Archiepiscopi Tarraconen., cum Abbate præfati Monasterii Sanctæ Mariæ de Populeto, ad quem nimirum super hoc puncto jus collationis, provisionis, seu presentationis occurrente vacatione spectaret, sed Domini non ambegerunt respondere pro Abbate, cum allibrantes pondus, & efficaciam præfate rei judicæ, quoad articulum Primitiarum satis veniret in consequentiam resolutionis præsentis colluctationis, nam qui statuit antecedens declarare dicitur etiam consequens ab eodem antecedenti resultans, uti vulgati juris est, ad *Textum in l. oratio 16. ff. de sponsalib. gloss. fin. in cap. Præterea 5. de Offic. Delegat.*, *Becc. conf. 92. num. 12.*, *Surd. conf. 91. num. 4.*, *Novarr. quest. for. lib. 1. quest. 59. à n. 1.*, *Marant. contro. jur. par. 3. resp. 86. n. 74.*, *Barbos. Axiom. 30. à num. 1.*, *Monach. decif. Flor. 29. num. 15.*, *Fontanell. dec. 287. num. 20.*, *Rota decif. 61. num. 4. coram Ninot.*, & *decif. 38. num. 5. par. 7. recent.*
18. Diximus, quod qui vult antecedens, vult etiam consequens, vel è contra; Licet etenim perceptio Decimarum, vel Primitiarum ad alium titulum referri possit, quam ad Curam habituales, aut unionem, videlicet ad aliquod peculiare Privilegium concessum Decimatori, ad aliquam conventionem initam in dimissione Curæ tam actualis, quàm habituales, ac denique ad opportunam, & juridicam consuetudinem, secundum quam argui possit, aut supra enunciatum Privilegium, aut aliàs fortassis canonica con-

ventio, ex animadversis per *Abbatem in cap. Exposuisti in fin. de præben.*, *Gonzal. ad regul. 8. Cancell. gloss. 6. num. 56.*, *Lotter. de re Benefic. quest. 28. num. 54. lib. 1.*, & rectè observavit, sive discriminavit Sacrum Auditorium in *dec. 32. n. 15. par. 18. recent.*, in *Novarien. Parochialis 23. Martii 1696.* §. *Nec sufficienter coram R.P.D. meo Caprara*, in *Gerunden. Beneficii 10. Februarii 1696.* §. *Ejusdem irrelevantia coram R.P.D. meo Scotta*, in *Gerunden. Parochialis, seu Rectoria de Villobi 6. Junii 1698.* §. *Et in omnem casum inter impressas coram Me*, *dec. 47. num. 12.*, & in *Bituntina, seu Basilien. Parochialis 26. Junii 1702.* §. *Quare facile pariter coram Me.*

19. Nihilominus in primis inficiari nequebant Scribentes pro Archiepiscopo, quod hæc persolutio Primitiarum affirmata, & approbata per Tribunal in commemoratis decisionibus, quæ præierant remjudicatam favore Abbatis, non foret suapte natura, quoties disputatur de unionem, dominio, & Cura habituali (quidquid sit de aliis effectibus) potens argumentum pro conjicienda Cura habituali, ac ipsam unionem, seu dominium, ita enim *Rota dixit in Gerunden. Beneficii 10. Decembris 1696.* §. *Conabatur ulterius*, & *seq.*, & in *altera Gerunden. Parochialis, seu Rectoria de Villobi 6. Junii 1698.* §. *Perceptio autem in utraque coram Me inter hætenus impressas dec. 3.*, & *47.*, licet in oppositum adducerentur, & ante eam tradidere etiam Scribentes, nempe *Cardinalis in Clement. 1. num. 10. qu. 9. de Offic. Vicar.*, *Vitalin. in Clement. frequens num. 88. de excess. Prælator.*, *Adden. ad Gregor. dec. 196. sub nu. 3. Vers. Arguitur circa medium*, *Card. de Luca de Decim. disc. 11. sub num. 5.*, *Rot. decif. 2. de Decim. decif. 339. par. 3. coram Caputaq. decif. 886. num. 14. coram Cerr. decif. 883. num. 5. coram Emerix jun. decif. 12. sub num. 2. par. 2.*, & *decif. 16. num. 8. par. 6. Recent.*

20. Fortius quia in rei veritate quantumvis prælaudatæ decisiones editæ in Tarraconen. Primitiarum loquerentur in solo proposito earundem Primitiarum inter Abbatem Monasterii Sanctæ Mariæ de Populeto, & Rectorem Parochialis Ecclesiæ Oppidi Vimbodini, adhuc in tantum

tum concesserunt prænominate Abbati perceptionem hujusmodi Primitiarum, in quantum supponere unionem, eaque mediante dominium, & Curam habitua- lem præfatæ Parochialis Oppidi Vimbodini existere, & attinere ad eundem Abbatem de Populeto, quemadmodum signanter apparet *ex decis. 192. par. 7. rec.*, quæ cum aliis ante, & post promulgatis transivit, ut diximus in rem judicatam; Unde hujusmodi res judicata veluti suppositiva, & firmativa Domini Mensæ Abbatia, veluti suppositiva unionis duo efficiebat, alterum, quod constaret effective de eodem Dominio, & Unionem, ac Cura habituali, & alterum, quod prædicta res judicata habenda foret pro veritate infallibili, aliàs oporteret revangare totum Mundum, ad ea, quæ in proposito rei judicatæ affirmarunt per *Text. in leg. res judicata 208. ff. de regul. jur. Felin. in cap. Quoniam contra num. 31. de probat. Surd. conf. 61. num. 2. & seq. Saminat. contro. 12. num. 80. & seq. Scacc. de sent. & re judic. gloss. 14. quest. 2. nu. 7. Postb. de substat. insp. 66. num. 72. Barz. dec. 53. num. 19. Censal. decis. Lucen. 6. num. 37. Thomat. dec. 297. num. 8. Rota decis. 870. num. 3. coram Buratt. dec. 240. num. 8. coram Celfo dec. 414. num. 6. & 7. coram Priol. dec. 266. num. 10. par. 15. dec. 270. num. 8. par. 16. & dec. 465. n. 5. tom. 2. par. 19. recent. cum aliis in tract. de Commerc. & Mercat. disc. 76. num. 3. & in Giennen. juris mutandi 20. Februarii 1699. §. Efficaciùs inter hæctenus impress. cor. Me dec. 76.*

Et si quid defuisset ad magis justificandum dominium, ad magis definiendam unionem in sæpe adductis Decisionibus omnem hæsitacionem superabant, & implebant literæ executoriales Sacri nostri Auditorii, ubi cubitaliter dicitur -- *Ecclesiam Parochialem prædictam Vimbodini esse de Mensa Abbatis, & Monachorum Monasterii Populeti, seu illi annexam, unitam, & ab ea dependentem &c.*, Summario Abbatis num. 1. lit. D. Proindeque cum ipsæ executoriales haberent inclusas in suis visceribus easdem Decisiones, & sententias successivè prolatas, & fuerint deinceps legitimæ executioni demandatæ, rem profectò constituebant in gradu tali, ut non posset dubitari etiam

de ijs, quæ magis expressè dicebantur in
 21 Sententiis, cum Sententiæ, nisi ex stylo nostro discordent à Decisionibus, & non eadem Decisiones (quæ solum sunt præambula mutabilia, & extrajudicialia motiva futuri judicii) sint illæ, quæ constituunt perfectam rem judicatam, juxta adnotata per *Card. de Luc. de judic. disc. 1. num. 14. Rot. dec. 28. nu. 2. coram Bich. dec. 50. num. 4. & 5. coram Priol. & decis. 297. nu. 1. coram Emerix jun. dec. 98. num. 3. par. 1. dec. 270. num. 2. par. 15. dec. 207. n. 1. par. 18. & dec. 667. num. 3. tom. 2. par. 19. rec.*

22 Atque hinc parvi faciendum erat, quòd hæ Decisiones, hæ Sententiæ, hæ executoriales prolata noscerentur inter Abbatem de Populeto, solumque Rectorem Oppidi Vimbodini, non citato, nec audito Archiepiscopo Tarraconen. Ultra enim, quòd res judicata quotiescumque statum alicujus rei concernit, afficit omnes ad *Text. in l. ingenuum ff. de stat. bomin. Alex. in l. sape nu. 59. ff. de re judic. Mandell. de Alb. conf. 355. num. 5. Altograd. Sen. conf. 99. num. 20. lib. 1. Covarr. pract. quæst. cap. 13. sub num. 5. Vivian. de jurepatr. lib. 14. cap. 2. num. 4. & 6. Cardinal. de Luc. de hered. disc. 25. n. 2. & de fideic. disc. 68. num. 4. & in tract. de Commerc. & Mercat. disc. 70. num. 21. Rot. dec. 250. nu. 4. & 5. coram Cavaler. decis. 300. num. 4. coram Celfo. decis. 186. num. 4. coram Emerix Sen. & decis. 787. num. 1. & 2. coram Emerix jun. decis. 245. num. 23. par. 9. & decis. 197. num. 2. par. 17. recent. & in Marscen. seu Nullius Jurisdictionis super bono jure 7. Junii 1700. §. Fortiusque incalescit cor. bo. me. Muto.*

Habebant Domini è converso, sed à simili celeberrimum exemplum in illa *Toletana Decimarum de Capilla*, de qua in meis decisionibus impressi in ordine la 78. & la 79., nempe quòd res judicata prodiens cum Archiepiscopo ligaret etiam Rectores immediatos, sicuti optimè stabilitum fuit in *dec. 440. num. 12. & seq. & decis. 466. num. 79. tom. 2. par. 19. recent. ex Decian. conf. 24. n. 95. & conf. 55. num. 35. vol. 1. Nevizan. conf. 20. nu. 13. vers. secundo limita, & num. 22. & Cancer. var. resolut. par. 3. cap. 17. num. 556.*

Indubitanter autem, quia non poterat dici,

dici, Curiam Archiepiscopalem esse penitus ignaram, & virtualiter incitatum, ex quo supradicta controversia in illa *Tarraconen. Primitiarum* extitit ab initio introducta in eademmet Curia Archiepiscopali Tarraconen., & deinceps cum fuerit finita, ac terminata in nostro Tribunali, Officialis, sive Vicarius Generalis ipsius Curiae Metropolitanæ, ac Archiepiscopatus eam executioni mandavit sub illo addito, quod Abbas triumphans in eo negotio explicitè, positivè, & palàm protestatus fuerat per hæc verba -- *Quam acceptationem facit absque ullo præjudicio juris, quod dictus Abbas, & Conventus habent super præsentatione dictæ Rectoriæ, seu Vicariæ juxta tenorem Rotæ Sententiarum, dicto Summario Abbatis num. 1. lit. L.*, proindeque dum Curia Archiepiscopalis à principio negotium assumpserat, dum successivè Sacrosanctas Exequutoriales exceperat, eisque congruam dederat executionem, nequibat amplius reputari, quòd eadem Curia Archiepiscopalis, quòd idemmet Archiepiscopus pro tempore non haberet notitiam hujus rei, quando in fortioribus ille, qui simpliciter comparet in aliquo judicio, videtur sese habuisse pro legitime citato, ut notant communiter Doctores in *cap. 1. de judic.*, & in *leg. prima ff. de in jus vocan.*, *Bald. in leg. 1. in 3. vot. ff. de fer.*, *Alex. in l. de unoquoque in princ. ff. de re judicat.*, & *conf. 123. nu. 8. in fin. lib. 2.*, *Dec. conf. 183. sub num. 3. vers. Et quia iste citatus*, *Gratian. discept. for. cap. 946. num. 12.*, & *seqq.*, *Cyrocc. discept. 78. num. 104.*, & *seqq.*, *Lancelott. de attent. in præfat. par. 2. cap. 4. num. 128.*, & *seqq.*, *Card. de Luca de jurisdict. disc. 117. nu. 6.*, & *de judic. disc. 7. num. 10.*, *disc. 9. n. 46.*, & *disc. 32. num. 24.*, *Rot. dec. 112. par. 1. coram Caputaq. dec. 1441. nu. 4. coram Gregor. dec. 727. nu. 1.*, ubi *Adden. n. 8. coram Buratt. dec. 108. nu. 15. par. 12. decis. 21. n. 11. par. 18.*, & *dec. 506. pariter num. 11. par. 19. rec.*

23. Stabilito igitur robore hujusmodi rei judicatae circa punctum Primitiarum involvens ex jam dictis dominium, unionem, & Curam habitualem penes Abbatem, nihil aliud restabat observandum, quàm quòd requireret quid Sacra Concilia, quid Constitutiones Pontificiæ decla-

rarent, aut determinarent in proposito talium Parochialium existentium, ut præmissimus, sub dominio, & Cura habituali Abbatum, vel aliorum inferiorum Prælatorum, & certè tam Sacrum Concilium Tridentinum in *sess. 7. de reformat. cap. 7.*, quàm Constitutio sanctæ, & beatæ memoriæ Pii Quinti in his terminis attribuebant omnimodam facultatem Abbati, sive alii prælatio inferiori præsentandi, ac nominandi in Rectorem quemcumque iidem Abbas, vel Prælati existimassent aptum Curæ, præservata dumtaxat consequenti approbatione Episcopi circa personam nominatam, seu præsentatam mediante examine doctrinæ, & perquisitione morum, sicuti in ordine ad Sacrum Concilium Tridentinum constat ex præfata *sess. 7. de reformat. cap. 7.*, & quoad Constitutionem Beati Pii Quinti apparet ex *Bullar. Novo tomo 2. inter ejus Constitutiones la 27. §. Volumus in super*, & connotarunt respectivè *Garz. de benef. par. 9. cap. 2. num. 289.*, & *sequen.*, *Barbos. ad Concil. sess. 24. de reformat. cap. 18. nu. 16.*, *Turricell. de union. cap. 4. num. 53.*, *Card. de Luca de Paroch. disc. 111.*, & *12. utrobique nu. 2.*, *Rot. penès Murg. ad Constitut. Regular. dec. 10. num. 3. dec. 150. num. 214. per totum coram Buratt. dec. 64. nu. 1.*, & *seq. dec. 103. pariter num. 1.*, & *dec. 886. num. 8.*, & *9. coram Cerro dec. 559. n. 2.*, & *3. coram Ottobon. dec. 102. n. 1. par. 1.*, *dec. 153. pariter nu. 1. par. 2. dec. 16. n. 12.*, & *seqq. par. 6. dec. 580. n. 5.*, & *6. par. 8. dec. 48. nu. 2. par. 10. dec. 10. nu. 2. par. 17. dec. 192. nu. 1.*, & *dec. 516. nu. 1. par. 18. rec.*, & in *Gerunden. Hebdomadariæ 5. Maji 1609. §. Nec ad destruendas versic. Etenim coram bon. mem. Ursino*, & *4. Julii 1696. §. Præsuppositis namque*, & *26. Junii 1697. per tot. coram Reverendissimo P. D. meo Decano inter impress. ad Cardin. de Luc. super materia de Benef. dec. 27. 28.*, & *29.*

24. Rescripserunt itaque Domini -- *spectare collationem, seu provisionem ad Abbatem* -- hæc etenim vocabula collationis, provisionis, præsentationis, nominationis, electionis sunt in rei veritate synonyma, adeo ut parum unum vocabulum, sive alterum attendatur, quando substantia coincidit in effectu ex traditis per *Glos. in Clementin. 1. §. Nonnullo quoque*, verb.

verb. Rectoribus, ubi Vitalin. n. 25. de excess. Prælator., Card. de Luc. de Paroch. disc. 10. n. 8. & 37. n. 41. Rot. dec. 252. n. 2. coram Priol. dec. 204. nu. 6. par. 2. recent., & in Novarien. Parochialis, seu Vicaria Sancti Martini 22. Junii 1705. S. His positis cor. R.P.D. meo Caprara.

Efficaciam istius fundamenti promanantis à suppositione, atque Canonizatione unionis dominii, ac Curæ habituales per toties enunciata rem judicatam agnoscentes Defensores Archiepiscopi sperabant, quòd quantumvis res judicata firmaret favore Abbatis omnia prædicta, adhuc pro parte Archiepiscopi staret status collativus, & ad hunc effectum adducebant collationes annorum 1465. 1563. 1578. 1615., & 1654., quæ expletæ & completæ comparebant respectivè ab Archiepiscopis Tarraconen. in ordine ad hanc Rectoriam, seu Curam Animarum, ideoque strenuè subungebant, quòd etiam posita unione in vim præcitata rei judicata; Attamen status hic collativus cantans pro Archiepiscopis sinè ulla collatione, vel provisione facta per Abbatem per tantum temporis intervallum induere valeret vestem alterius tituli innovativi secundum ea, quæ motivabantur, seu dicebantur in aliâ nuncupata *Decisione Gerunden. Parochialis, seu Rectoria de Viboli* 6. Junii 1698. S. Verum coram me inter hætenus impressas dec. 47. cum aliis post *Turricell. de union. cap. 13. n. 23.*, in *Barchinonen. Parochialis de Albioliana prima* Junii 1696. S. Seu per dictam triplicem coram bo. mem. Muto impress. ad Cardin. de Luc. super mater. de Benefic. dec. 30.

Præcipuè ex quo secundum recensita in *Summario Archiepiscopi* respectivè coruscabat sub num. 3. & 4., quòd hic Parochus Sancti Salvatoris di *Vimbondino* gessit nomen, & figuram Rectoris, uti talis intervenit Congregationibus Synodalibus, seu Metropolitanis habitis ab Archiepiscopo, eidemque Rectori Abbas tunc temporis, videlicet sub anno 1226. assignavit medietatem earundem Primitiarum jure *Parochialitatis*; Quapropter inferebant, quòd ab his omnibus vindicato titulo Rectoriæ, vel nulla adesset unio appropriativa, & extinctiva tituli, ut requiritur ad finem inducendi veram unionem ad notata per *Gloss. in Clement. 1.*

verb. de Mensa de supplem. neglig. Prælat., & in *Clement. 1. verb. haberent de rescript.*, *Gonzal. ad regul. 8.*, *Cancell. glos. 5. §. 7. num. 2. & sequent.*, *Lotter. de re Benefic. lib. 1. quest. 28. num. 96.*, & 102., *Rot. decis. 37. num. 1. & sequent. coram Merlin. decis. 138. num. 11. & 14. coram Ubaldo. decis. 179. num. 10. & 11. coram Otthobon. decis. 30. num. 9. part. 11. decis. 219. num. 2. par. 16. decis. 192. nu. 5. & sequent. par. 18. & decis. 434. num. 8. part. 19. recent. & in Luceorien. unionis 5. Decembris 1701. S. Ex fundatione coram R.P.D. meo Caprara.*

Vel quòd in omnem eventum magis firmaretur status collativus pro Archiepiscopo, quia quoties adsunt signa Parochialitatis de per se aliquo modo stantis, cessant fastidia unionis, & solus Ordinarius est ille, qui debet per viam concursus mediante collatione, ac provisione Gregi, & Ovibus suis providere, uti sinè difficultate dixerunt, *Barbos. ad Sacr. Concil. Tridentin. session. 24. de reformat. cap. 18. num. 17.*, *Lotther. de re Benefic. par. 1. lib. 2. quest. 31. nu. 22. Rota dec. 214. num. 2. coram Buratt. decis. 579. num. 1. & decis. 710. in princ. par. 2. & decis. 434. in fin. par. 19. rec.*

25 Ast Domini omnia hæc sobriè, & insimul mature reassumentes circa statum collativum animadverterunt, quòd ante omnia à numero assertarum collationum demendæ essent illæ annorum 1454., & 1604. quæ nullibi effulgebant effectuatæ, proindeque erant sperendæ juxta famigeratum *cons. 229. num. 2.*, *Oldrad. nostri Ordinis Auditoris*, & tradita per *Abb. in cap. consultationibus sub num. 9. de jure patronat.*, *Calderin. cons. 12. de jure patronat.*, *Gonzal. ad regul. 8. Cancell. glos. 45. §. 2. nu. 37. Garz. de Benefic. par. 5. cap. 5. n. 67. & sequent. Lotther. de re Benefic. lib. 1. quest. 34. num. 42. Rota decis. 136. num. 3. coram Puteo lib. 3. decis. 132. par. 2. coram Capuaquen. decis. 268. num. 9. & dec. 436. num. 13. coram Bich. dec. 124. num. 5. par. 3. & decis. 244. num. 16. par. 16. rec.*

26 Demendæ quoque erant uno verbo quæcumque aliæ, quia hæc omnes intrâ earum viscera intercludebant clausulam præservativam, ac fortem *sinè præjudicio alieni juris*, quæ licet non det, nec concedat, aufert nihilominus, & semper omnia præjudicia, quæ possent alieno juri dero-

derogare teste Felin. in cap. inter dilectos colum. 6. de fid. instrum. & cap. inter Monasterium col. 2. de re judicat., Rub. in singul. Rot. Rom. tom. 2. part. 4. claus. 754. num. 2. & seqq., Cardin. de Luca de regal. discurs. 162. à n. 56. & de Regular. disc. 39. n. 10. Rot. decis. 291. num. 17. lib. 1. coram Puteo, decis. 500. num. 2. coram Coccin. decis. 144. num. 6. coram Seraphin. decis. 299. num. 8. coram Cerr., & decis. 1084. num. 7. coram Emerix junior. decis. 419. num. 3. part. 1. & decis. 495. num. 10. par. 18. recent. cum aliis in annotat. ad decis. 32. num. 47. interter hætenus impress. coram me.

De reliquo cuncta hæc fistebant in terminis, ut ita dicamus abstractis, cum satis foret; quod omnes hæc collationes, aut per prædictam inefficacitatem, aut propter clausulas præservativas sine præjudicio alieni juris nullo modo valerent præscribere statum hunc collativum ad commodum Archiepiscopi, præexistente semper unione canonizata per Sacram Rota²⁷ tam, dum si quælibet observantia, quælibet etiam consuetudo immemorabilis rumpitur, ac frangitur per simplicem rimorem in contrarium ex juribus vulgatis, & inquam Abb. in cap. ultimo nu. 29. de consuetud. Bartol. in leg. semper in stipulationibus in fin., ibique Cagnol. num. 12. ff. de regul., Gratian. disceptat. 918. num. 39. Tondut. quæst. Benefic. lib. 1. cap. 104. prope fin. Actolin. resolut. 4. num. 6. Rocc. select. jur. disputat. cap. 167. num. 39., Cardin. de Luca de jurisdic. disc. 3. num. 8., Add. ad Gregor. decis. 298. num. 13. Rot. in annot. ad decis. 78. num. 58. inter hætenus impressas coram Me, Rot. decis. 1102. sub num. 5. coram Coccin. decis. 21. num. 12. coram Zarar decis. 158. nu. 8. & decis. 1296. sub n. 14. coram Emerix junior. decis. 304. num. 11. & decis. 314. num. 7. par. 11. decis. 97. n. 21. part. 13. decis. 115. num. 6. & seq. par. 14. decis. 139. nu. 10. par. 18. & dec. 469. n. 57. par. 19. recent.

Quid discurrendum, ubi postmodum medullitus introspecta re, constitit de unione, quæ tamquam Matrix prædictarum decisionum in Tarraconen. Primitiarum dedit anam roborandi rem judicatam; unde meritò inferebant Domini, quod in tantum Curia Archiepiscopalis struere perantea fortasse valuerat aliquod jus super ipsis collationibus, in quantum

tunc temporis non erat, neque fuerat adhuc pro Abbate Sanctæ Mariæ de Populeto agnitum, vel definitum ullum jus super ejus Dominio, ac Cura habituali controversæ Rectoriæ, sed postquam per supranominatam rem judicatam coruscavit de ejusdem Abbatialis Mensæ Dominio, & Cura habituali, evanuit tota illatio, tota ratiocinatio facta in contrarium, 28 cum evidentia rei penitus prosternat omnem dubietatem, ut inquit D. Augustin. super Genes. de morte, ac relat. in cap. evidentia 9. de accusat. Bartol. in l. 1. num. 6. ff. de reb. credit., Bald. in l. 1. num. 9. Cod. de commodat. Christoph. de Castell. conf. 29. num. 19. Valenzuel. Velazq. conf. 90. n. 163. to. 1. Gratian. discept. forens. cap. 146. n. 5. & 823. num. 33. Rota decis. 80. num. 12. par. 9. & decis. 188. num. 4. par. 15.

Non etenim valebat, seu valebant Abbates Sanctæ Mariæ de Populeto contradicere provisioni, ac collationi Archiepiscopi, usque dum per aliquam judicis definitionem defectum non esset, Rectoriam Sancti Salvatoris esse incorporatam, sive ammenstatam Abbatia; Quamobrem donec hoc punctum extiterit per Sacrum Auditorium degustatum, ac præcognitum, & affirmatum, nulla contra agere tunc non valentem, cadere valebat præscriptio collationis, seu provisionis per familiare principium, de quo ad Tex. in l. 1. in fin. Cod. de annal. except., Castr. conf. 405. nu. 11. & seq. lib. 2. Gabr. conf. 163. sub num. 17. lib. 1. Menoch. conf. 904. nu. 6. & seq. Spad. conf. 342. num. 12. lib. 3. Mandell. de Alb. conf. 322. num. 21. Cyriac. contr. 321. num. 71. Actolin. resolut. 4. nu. 14. Rocc. Select. cap. 149. num. 31. Balducc. ad Ramon. in observ. ad conf. 24. num. 51. to. 1. Card. de Luca de alienat. disc. 3. num. 13. de credit. disc. 131. n. 8. & de judic. disc. 21. num. 33. cum aliis in tract. de Commercio. & Mercat. disc. 95. num. 33. Rot. decis. 101. num. 4. post modern. Constantin. ad stat. Urb. decis. 117. num. 22. coram Priol. decis. 153. num. 8. coram Emerix jun. decis. 28. nu. 38. par. 8. decis. 70. num. 11. & 12. par. 16. decis. 330. num. 17. par. 17. & decis. 366. n. 5. par. 19. recent., & in Neapolitana, seu Tricaricen. juris redimendi 18. Junii 1703. S. Non obstat coram R. P. D. meo Lancetta.

Avulso à suis radicibus hoc jure factarum sive assertarum collationum D. Archie-

chiepiscopi corruerant etiam reliqua
exaggerata argumeta tanquam confoven-
tia statum simplicis Rectoria, nuncupa-
tio etenim, seu nomen *Rectoris* nihil de
per se officere queibat, siquidem memo-
rata nuncupatio *Rectoris*, priusquam fir-
maretur munimentum rei judicatae, erat
indispensabilis, cum idem Rector de fa-
cto regeret, seu administraret curam Ani-
marum, sed ut diximus *sub praedictio alie-
ni juris*; superventa autem re judicata Sa-
cri Tribunalis eadem nuncupatio redde-
batur inanis, unio namque incorporativa,
quando extat aperte canonizata, efficit, ut
medium incorporatum censetur de sub-
stantia incorporantis, sicuti alimentum
transit in substantiam aliti, per ea, quae in
proposito haberentur post *Text. in l. si con-
veneris* 18. §. *Si nuda proprietate ff. de pi-
gnorat. act. l. si fundus hypotheca datus sit*
*ff. de pignor. apud Falin. in cap. cum in no-
stra num. 30. de rescript.*, *Calderin. cons. ul-
tim. de reb. Eccles. non alien.* *Oldrad. cons.*
257. num. 15. *Azor. in l. moral. par. 2. lib. 6.*
capit. 28. 2. quest. *Barbos. de jur. Eccles.*
univ. lib. 3. cap. 16. num. 7. & seqq. & de
offic. & potest. Episc. par. 3. alleg. 66. nu. 36.
& seqq. Paris. de resignat. lib. 2. quest. 9.
num. 3. & lib. 3. quest. 1. num. 120. *Murg.*
quest. Pastoral. par. 2. quest. 5. nu. 1. & 2.
& quest. 6. num. 2. & 20. & par. 4. quest. 1.
sect. 4. num. 1. de Benefic. quest. 2. num. 11.
in fin. & quest. 3. num. 961. & 967. *Rot.*
decis. 966. num. 13. & 14. coram Dunoz.
jun. decis. 330. num. 5. coram Cavaler. de-
cis. 303. num. 3. coram Duran. decis. 642.
num. 7. par. 4. tom. 3. & in Pampilonen.
Parochialis de Mendavia penes Murg. ad
Const. Benedict. decis. 2. num. 1. decis. 4. n. 9.
& dec. 5. num. 26.

Consequenter pariter corruerat inter-
ventus ad Synodum Metropolitanam;
30 Quoniam cum aliquis interesse deberet
eidem Synodo representans hanc Paro-
chiale Ecclesiam, interesse oportebat
illum, qui actu eandem Ecclesiam Paro-
chiale, ut praemisimus, regebat, vel ex
praenominato titulo Rectoris, vel etiam
fortasse altero Vicarii perpetui, cum etiam
Vicarius perpetuus tanquam verus ad hos-
ce effectus Curatus, & Rector adstet Syn-
odo; secundum ea, quae colliguntur ex
Abb. in cap. quid super de majorit., & *obe-*
dien. Pignattell. consult. 8. num. 28. tom. 8.
Pars II.

Sel. in select. Canonic. cap. 25. num. 32. *Bar-*
bos. de offic. & potest. Episc. par. 3. alleg. 93.
sub num. 9. & in annot. ad sect. 24. de re-
format. cap. 2. nu. 27. *Ugolin. de Offic. Episc.*
cap. 48. §. 1. num. 1.; *Menoch. de Synod.*
Diocesan. capit. 3. dub. 2. num. 2.; *Card. de*
Luca de jurisdic. disc. 37. num. 3. *Murg. in*
Const. Benedict. in annotat. ad decis. 9. §. 1.
num. 3. & optimè Rota decis. 190. per tot.
coram Seraphin.

Labefactata ex supradictis apparentia
praecedentium argumentorum, quae addu-
cebantur ab Informantibus pro Archie-
piscopo, in nihilo tandem relevabat, quin
potius retorquebatur postremum, quoad
factam per Abbatem concessionem Primi-
tivarum pro medietate Rectori Ecclesiae
Sancti Salvatoris *jure Parochialitatis*, hoc
quippe praesidium semper emanans à fo-
more, seu dispensatione Abbatis destrue-
batur in sua basi; Quo etenim modo, qua-
ve ratione, quo fundamento Abbates il-
lius temporis assignare, sive constituere
potuissent huic praetense Rectori mediam
partem primitivam *jure Parochialitatis*,
quotiescumque super ea non haberent,
31 nec habuissent dominium; nemò siqui-
dem dat, quod non habet, prout optimè
replicabant Informantes pro Abbate ad-
ducentes *Text. in l. traditio ff. de acquir. rer.*
domin. l. nemo plus ff. de regul. jur. & cap.
nemo plus de regul. jur. in 6. Roman. cons.
159. in princip. Jo. de Anan. cons. 86. pari-
ter in princip. Gonciol. allegat. 17. num. 29.
Gratian. cap. 730. num. 30. & cap. 900.
num. 13. Cancer. var. par. prima cap. 1.
num. 208. Saminat. contr. 35. num. 59. Ro-
dulphin. allegat. 77. num. 11. Posth. de ma-
nut. observ. 20. num. 24. Robl. de repres.
lib. 2. cap. 16. num. 72.; *Rot. decis. 954.*
num. 3. coram Cerr. decis. 227. num. 10. cor-
ram Bich. & decis. 251. num. 5. par. 14.
recent.

Et ita Domini existimant utraque &c.

R. P. D. K A U N I T Z .

Brixinen. Jurisdictionis .

Veneris 27 Junii 1710.

Habet Inclytus Ordo Theutonius in
Diocesi Brixinen. jus praesentandi
ad nonnullas Parochiales eidem unitas,
& signanter ad Ecclesiam S. Pancratii in
Marcid; qua vacata per obitum Jacobi

Y y

Kofler

Kofler Presbyteri sæcularis, cum Commendatarius B. Mariæ ad Athesim præsentaverit Celsissimo Episcopo Sacerdotem Regularem sui Ordinis, ac renuente Episcopo illum instituere, Commendatarius coram Me expedivit inhibitionem jactationum super possessione, vel quasi præsentandi ad dictam, & alias Ecclesias ab Ordine præfato dependentes Presbyteros Regulares, seu etiam Sæculares ad nutum tamen amovibiles, nec non in possessione describendi bona dictorum Vicariorum, seu Parochorum post eorum obitum, sed proposito per Me dubio sub die 17. Junii anni proximè præteriti ad instantiam ejusdem Ordinis, nulla fuit capta resolutio, sed injunctum, ut coadjuvarentur probationes, illo que hodie repropósito ad favorem Episcopi Informantis, prodiit resolutio.

32 Quia cum agatur de Parochiis sæcularibus, in quibus Inclytus Ordo Theutonicus habet juspatronatus, seu præsentandi ratione concessionis, seu unionis, jus assistit Episcopo instituendi in eisdem Parochiis Presbyteros perpetuos, & Sæculares ad præsentationem Regularium, nec tenetur admittere prædicti Ordinis Regulares, ad *Text. in cap. 1. de Cappellis Monach.*, & *in cap. unic. de Cappell. Monach. in 6.*, *Butr. in dicto cap. 1. num. 1.*, & ibidem *Barbos. num. 1.* *Jo. Andr. nu. 2.*, *Hofstienf. num. 1. versic. sed Cappellanus, Fagnan. in cap. ex parte num. 1. de Offic. Vicar.*, *Tusch. de vists. lib. 2. cap. 16. num. 1.*, *Rodriguez quest. Regular. tom. 1. qu. 34. artic. 4.*, qua posita juris assistentia concedenda est manutentio favore Episcopi, nisi aliàs doceat Ordo se esse in quasi possessione præsentandi, ut in his terminis contra Ordinem Theutonicum dictum fuit in *Olumucen. jurisdictionis 11. Februarii 1684. coram Emerix junior. decis. 118. num. 1.*, & *decis. 843. num. 2.*, & *in eadem Causa 10. Decembris 1688. §. Innititur, coram Eminentissimo D. Card. Caprara.*

33 Juris assistentiæ accedit etiam antiquissima possessio instituendi Presbyteros perpetuos, & sæculares, in qua reperitur Episcopus ab anno 1483. usque ad annum 1690., ut ex cumulo præsentationum, & institutionum, *Summario num. 1. effectum sortitarum, dum unus fuit præ-*

sentatus per obitum alterius præcedenter instituti ad præsentationem Ordinis, ex quo probata remanet effectuatio, *Oltrad. conf. 229. Rot. coram Gregor. dec. 215. num. 1.*, *ibique Adden. num. 8.*, & *coram Seraphin. decis. 299. num. 5.*, & *coram Cerr. decis. 220. num. 10.*, & *11.*, & *coram Priolo decis. 34. num. 20.*, & *22.*, *coram Otthobon. decis. 224. num. 6.*, & *in dicta Olomucen. jurisdictionis 10. Decembris 1688. §. Præterea cor. Eminentissimo D. Card. Caprara, & ea posita, cum resultet ultra juris assistentiam etiam quasi possessio, incontrovertibiliter competit ejus favore manutentio, *Postb. de manut. observ. 45. n. 38. Rot. in Gerunden. jurisdictionis super manutentione 13. Junii 1692. §. Cum enim coram Reverendissimo D. meo Decano, & in Caputaquen. jurisdictionis super manutentione 1. Julii 1707. §. fin. cor. R.P.D. meo Caffarello.**

Nec obstitit in vacationibus annorum 1586., & 1635. Commendatarios præsentantes asseruisse nominatos fuisse Presbyteros Ordinis, quia prædictæ enunciatiæ, aut præsumuntur erroneæ tanquam emissæ ab interesse habente, aut nihil probant in hoc judicio possessorio, in quo non requiruntur verbales actus, sed facti, *Postb. de manutent. observ. 12. num. 10. Rot. post eundem dec. 184. nu. 10.*, & *dec. 438. n. 4. & dec. 671. nu. 2. & seq. par. 18. & cor. Cerr. dec. 130. n. 4.*, & *decis. 136. n. 22.*

Et quidem erronea est illa anni 1586., dum continet quemdam Joannem Scheicher præsentatum esse Presbyterum Ordinis, & tamen in principio ejusdem præsentationis Commendatarius asseruit illum esse Presbyterum Laicum, quod excludit omnem qualitatem Regularem, *Gloss. in cap. licet in verbo Sæculares de offic. Ordin. Boudon. resolut. 58. num. 84. tom. 1. Rot. in Regien. juspatronatus, seu Cappellania 24. Junii 1706. §. Nec obstat coram R.P.D. meo Priolo.* Alia verò enunciatiæ emissæ de anno 1643. erronea similiter dignoscitur, dum ex præsentatione anni 1635. constitit Joannem Vidman fuisse Presbyterum Sæcularem, & quamvis in institutione ejusdem Vidman fuerit dictum, Parochiam vacasse per obitum Jo: Maxner Presbyteri dicti Ordinis, nihilominus cum deficiat status antecedens præ-

præsentationis, ex quo justificari valeat ista præsentatio Presbyteri Regularis, prædicta enunciativa attendi non debet tanquam unica, & contraria statuto antecedenti, & quando dubitari contingit de enunciatione, *Rot. dec. 467. n. 7. cor. Bich.*, & *decis. 67. num. 12. par. 13.*, & *coram Emerix decis. 1138. nu. 20.*, & *dec. 1337. n. 9.*, & *in rec. dec. 472. n. 10.*, & *20. par. 19.*

34 Hæc verò citra hæsitationem admit- tenda fuerunt, quia non versamur in im- memorabili requirente, ut nihil auditum fuerit in contrarium, sed in summarissimo judicio mantentionis, in quo etiam si ad esset unus, vel alter status in contra- rium, nihilominus quando Episcopus habet pro se duos ultimos status, illi soli attendendi fuerunt, ad effectum illi con- cedendi mantentionem, quæ semper da- tur ad statum ex ultimis actibus efforma- tum, *Postb. de manut. observat. 71. n. 51.* *Rot. post ipsum dec. 194. num. 40.*, & *in rec. dec. 270. n. 1. par. 12.*, & *in Cremonen. Feudi 4. Februarii 1692. S. Quia coram Reverendissimo Turonen.*, & *in Novarien. Interventus in Pontificalibus 27. Junii 1704. S. Prout non relevat cor. R.P.D. Omaniã*, & *in Hildesimen. jurisdictionis super mantentione 28. Junii 1706. S. fin. coram R.P.D. meo Caffarello.* Præcipue cum penultimus status sit valde qualifica- tus, dum curante commendatario, ut Episcopus admitteret Presbyterum Reg- ularem in locum Joannis Molitoris Presbyteri Sæcularis tunc possidentis, fuit ab Episcopo prædicta instantia reje- cta, & Molitor continuavit Parochiæ pos- sessionem ab anno 1649. usque ad an- num 1673., quo eam dimisit, ac præsen- tatus fuit Presbyter Sæcularis cum effe- ctu subsecuto, qui sanè status tanquam firmatus in contradictorio judicio, ac cum qualitate coactiva est plurimum at- tendendus, *Rot. dec. 337. per tot. lib. 2. cor. Verall.*, & *dec. 412. n. 4.*, & *5. coram Vbald. Rot. in Aretina Beneficii 21. Janua- rii 1701. S. Suffocata cor. R.P.D. meo An- saldo*, & *in Melewitana jurispatronatus 31. Martii 1702. S. Etenim cor. R.P.D. meo Scotto*, & *in Mediolanen. Cappellanie 23. Martii 1703. S. Neo turbat coram Reve- rendissimo Domino meo Decano*, & *in Oppi- den. Beneficii 7. Maji 1703. S. Non obstante cor. bo. me. Muso.*

Pars II.

35 Hucusque autem deductis non adver- santur Privilegia concessa eidem Ordini per Paulum II., Martinum V., & Euge- nium IV. præsentandi Presbyteros etiam Regulares sui Ordinis ad Parochias de suo jure patronatus, vel sibi unitas, quia præterquam quod post Concilium Tri- dentinum, plurimum valet arbitrium Episcopi in reducendis Vicariis amovi- bilibus ad perpetuas, *Barbos. ad Concil. sess. 7. cap. 7. num. 15. de reformat.*, & *de potest. Episcop. allegat. 72. num. 19.*, *Flores de men. lib. 1. quest. 1. num. 36.* & *seqq. Cesp. de exempt. Regular. cap. 9. dub. 176. num. 4. Rot. decis. 23. num. 34. coram Zarat.* nihilominus cum Commendatarii semper præsentaverint Presbyteros Sæculares in sequentis vacationibus videntur quoad controversam Ecclesiam Privilegia sua amisisse, ad quem effectum, & faciendi reditum ad jus commune sufficeret non usus privilegiorum per spatium triginta, vel quadraginta annorum, ad *Text. in cap. qui de terra*, & *in cap. accedentibus de privil. Tondur. quest. benef. cap. 61. n. 13.* & *seq. Frances. de Eccles. Cathedr. cap. 30. num. 283. Noguerol. alleg. jur. 39. num. 39. Rot. coram Ottobon. decis. 229. num. 4.* & *in Giennen. Adjuntorum 13. Februarii 1702. S. Et quod longa coram Reverendissimo D. meo Decano.*

Quibus pariter non contradicit *Rot. in Olomucen. jurisdictionis 5. Maji 1694.* & *14. Maji 1708. coram Reverendissimo D. meo Decano*, quia ibi inclytus Ordo Theu- tonicus probavit quasi suam possessionem præsentandi Presbyteros tum Regulares, tum Sæculares ab anno 1629. usque ad tempus motæ litis, ideoque non valet il- latio ad casum præsentem, in quo constat de contraria possessione Episcopi, & quæ unice debet attendi in judicio mantent- tionis, rejecta exceptione privilegiorum ad petitorium, *Postb. de manut. observ. 12. num. 1.* & *seq. Rot. coram Corr. decis. 414. num. 21.* & *23.* & *coram Bich. decis. 210. num. 24.* & *coram Priol. decis. 85. num. 5.* & *decis. 468. num. 13.* & *in rec. decis. 189. num. 2. par. 17.* & *decis. 662. nu. 3. par. 18.* & *254. num. 5.* & *365. num. 27. par. 19. recent.*

36 Hæc autem citra controversiam pro- cedunt quoad jus obfignandi, & descri- bendi bona Vicariorum defuactorum, cum

Yy 2 cum

cum Ordo nullum ad duxerit actum possessorem super descriptione, & è converso Episcopus habet pro se juris assistentiam quoad bona Vicariorum Sæcularium illa inventariandi, ut firmanè Redoan. de Spol. quæst. 12. num. 13. Mans. de testam. tit. 13. quæst. 8. Mart. de jurisdic. par. 1. cas. 122. num. 14. Ciarlin. contr. lib. 2. cap. 171. num. 12. Francisc. Marc. decis. Delphinat. 105. per tot.

Et ita Informante tantum Episcopo, Ordine verò dilationem petente.

ARGUMENTUM.

Apposita in limine foundationis Beneficii à Fundatore conditione, quòd præsentatus ad illud non possit obtinere aliud Beneficium Ecclesiasticum, an si hoc obtineat, possit Episcopus illum privare, & amovere à Beneficio ad instantiam Patroni, adeout iste possit alium præsentare?

SUMMARIUM.

- 1 Beneficiatus stante lege foundationis, quòd non possit obtinere aliud Beneficium, non potest præsentari ad secundum Beneficium, nisi ante præsentationem renunciaverit primo.
- 2 Per affectuionem secundi incompatibilis cum primo, vacat primum Beneficium. Declara, ut num. 6. & 8.
- 3 Beneficiatus præsentatus ab ipso met Fundatore, si obtineat aliud Beneficium non potest removeri, & privari primo, non obstante lege foundationis prohibentis retentionem secundi, & quare? Vide ibi, & num. 14. & 15.
- 4 Beneficiatus sciens ex lege foundationis non posse obtinere aliud Beneficium, si illud obtineat, dicitur renunciare primo.
- 5 Incompatibilitas Beneficiorum non solum provenire potest ex dispositione juris communis, verum etiam ex lege foundationis.
- 6 Beneficiatus obtinens aliud Beneficium incompatible ex lege foundationis removeri, & privari non potest primo, nisi post affectuam pacificam possessionem secundi.
- 7 Incompatibilitas Beneficiorum non oritur ex simplici collatione, sed ex corporali receptione secundi cum primo.
- 9 Papa dispensare potest super incompatibili-

tate plurium Beneficiorum, sed non solet, nisi concurrant utilitas, & necessitas Ecclesie, & num. 10.

- 11 Tenuitas reddituum primi Beneficii an sit causa sufficiens concedendi indultum retinendi secundum incompatible?
- 12 Patronus si nominet unicum Cappellanum ad duas Cappellanas distinctas, potest iste removeri ab una ex illis.
- 13 Cappellania an, & quando dicatur incompatible ex lege foundationis.
- 16 Persona fundatoris, ex quibus præsumatur excepta ab observantia Legis ab ipso apposita in limine foundationis. Vide ibi, & num. 17. 18. & 19.
- 20 Exercitium plurium Officiorum in his, quæ implicantiæ non inferunt, non est à jure prohibitum.

CASUS V.

Disposuit quidam Fundator in limine foundationis simplicis Beneficii de consensu Ordinarii, quòd Præsentatus, & in eo institutus aliud Beneficium simplex Ecclesiasticum nequeat recipere, & obtinere; Non obstante hac dispositione, succedente vacatione cujusdam Canonici in quadam Ecclesia Cathedrali, Beneficiatus præfati Beneficii patronalis illum obtinuit sibi conferri ab Episcopo ejusdem Cathedralis; Proprius autem Episcopus habita notitia de hac provisione, non expectato, quòd Beneficiatus dicti Canonici possessionem apprehenderet, statim illum privavit, & amovit à Beneficio ad instantiam Patroni, qui consecutivè aliam personam ad ipsum Beneficium præsentavit. Quæritur in hoc casu, an Episcopus potuerit removere Beneficiatum à dicto Beneficio, & Patronus alium præsentare?

- 1 Primo aspectu respondendum videtur affirmativè; Aperta namque & clara est Lex foundationis prohibentis adeptionem, & retentionem alterius Beneficii unà cum Beneficio Patronali; adeout hujus Legis vigore Beneficiatus non solum est incapax obtinendi aliud Beneficium Ecclesiasticum, verum etiam præsentari non potest ad ipsum, nisi ante præsentationem renunciaverit primo. Abb. in cap. Cum in cunctis §. Inferiorum nu. 10. & 11. de election. Virvian. de jurepat. par. 2. lib. 6. cap. 7. n. 49. Barbof. vot. decis. 122. n. 2. & seqq.